

วลีในภาษาไทย

คำจำกัดความของวลี

ดร. วิจิตร ภาณุพงศ์ ให้คำจำกัดความของวลีว่า "คำคำเดียวหรือคำคำเดียวกับส่วนขยาย ซึ่งทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของประโยคชนิดใดชนิดหนึ่งใน ๑๐ ชนิดได้"^๑

พระยาอุปทิศศิลปสาร ให้นิยามว่า "วลีคือคำที่ติดต่อกันตั้งแต่ ๒ คำ ขึ้นไป ซึ่งมีความหมายติดต่อกันเป็นเรื่องเดียวกัน แต่เป็นเพียงส่วนหนึ่ง ๆ ของประโยค และไม่มีเนื้อความครบถ้วนเป็นประโยค"^๒

การศึกษาเรื่องวลีในภาษาไทยนี้ ผู้วิจัยจะยึดเกณฑ์การพิจารณาวลีตามแนวของ ดร. วิจิตร ภาณุพงศ์ ที่ถือว่าวลีจะเป็นคำคำเดียวหรือคำคำเดียวกับส่วนขยาย

ดร. วิจิตร ภาณุพงศ์, เขียนไว้ในหนังสือ โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์ สรุปได้ว่า ส่วนของประโยคเป็นหน่วยไวยากรณ์ชนิดหนึ่งซึ่งจะปรากฏอยู่ในตำแหน่งสำคัญ ๆ ของประโยคและอาจจะปรากฏตามลำพังหรือรวมกันเข้าก็ได้เป็นประโยค และได้กำหนดให้ส่วนของประโยคมี ๑๐ ชนิด ได้แก่ หน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรอง หน่วยนามเกี่ยวข้อง หน่วยกรรม หน่วยสกรรม หน่วยทวิกรรม หน่วยเสริมพิเศษ หน่วยเสริมบอกสถานที่ และหน่วยเสริมบอกเวลา

^๒พระยาอุปทิศศิลปสาร, หลักภาษาไทย (พระนคร : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๑๔), หน้า ๑๙๓.

ซึ่งทำหน้าที่เป็นส่วนของประโยค

วลีในภาษามาตรฐานมี ๒ ชนิด ได้แก่ นามวลี กริยาวลี สถานวลี กาลวลี บุพบทวลี และพิเศษวลี^๑ วลีในภาษาโฆษณาตามข้อมูลที่รวบรวมได้มีอยู่ ๔ ชนิด คือ นามวลี กริยาวลี สถานวลี กาลวลี และบุพบทวลี ไม่มีพิเศษวลี

ส่วนประกอบของวลี

ส่วนประกอบของนามวลี กริยาวลี สถานวลี กาลวลี และบุพบทวลี มีดังต่อไปนี้

๑. นามวลี

นามวลี หมายถึง คำนามคำเดี่ยว คำสรรพนามคำเดี่ยว คำนามกับส่วนขยาย หรือ คำสรรพนามกับส่วนขยาย ซึ่งทำหน้าที่เป็น "ส่วนของประโยค" ชนิดใดชนิดหนึ่งใน ๔ ชนิด คือ หน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรอง และหน่วยนามเดี่ยว^๒

นามวลีในภาษาโฆษณาก็มีส่วนประกอบเป็นคำนามคำเดี่ยว คำสรรพนามคำเดี่ยว หรือคำนามกับส่วนขยายเช่นเดียวกับภาษามาตรฐาน แต่นามวลีในภาษาโฆษณาไม่มีส่วนประกอบเป็นคำสรรพนามกับส่วนขยาย และนามวลีในภาษาโฆษณำทำหน้าที่เป็น "ส่วนของประโยค" ได้ ๓ ชนิด คือ หน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง และหน่วยนามเดี่ยว ไม่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมรอง

^๑ คีโรกชัย มหัทธนะสิน, "การศึกษากลุ่มประโยคในความเรียงภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาด้านจิต แผนกวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓), หน้า ๑๗.

^๒ คร. วิจิตร ภาณุพงศ์, โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์, หน้า ๗๕.

นามวลีทั้งในภาษามาตรฐาน^๑ และภาษาโฆษณาจะประกอบด้วยหน่วยต่อไปนี้

- ๑.๑ หน่วยหลัก (ล)
- ๑.๒ หน่วยคุณศัพท์ (ค)
- ๑.๓ หน่วยจำนวน (จ)
- ๑.๔ หน่วยกำหนด (ก)
- ๑.๕ หน่วยขยายเสริม (ขส)
- ๑.๖ ออนุพจน์คุณศัพท์ (อก)

นอกจากนี้หามวลีในภาษาโฆษณาซึ่งมีส่วนประกอบต่อไปนี้จัดด้วยดีคือ

- ๑.๗ หน่วยคำกิริยา (ลท)

๒. กริยาวลี

กริยาวลีหมายถึง คำกริยาคำเดียวหรือคำกริยากับส่วนขยายซึ่งทำหน้าที่เป็น "ส่วนของประโยค" ชนิดใดชนิดหนึ่งใน ๓ ชนิด คือ หน่วยกรรม หน่วยสกรรม และหน่วยทวิกรรม^๒

กริยาวลีในภาษาโฆษณามีส่วนประกอบเป็นคำกริยาคำเดียวหรือคำกริยากับส่วนขยายเช่นเดียวกับกริยาวลีในภาษามาตรฐานและทำหน้าที่เป็น "ส่วนของประโยค" ชนิดใดชนิดหนึ่งใน ๒ ชนิด คือ หน่วยกรรมและหน่วยสกรรม ไม่ทำหน้าที่เป็นหน่วยทวิกรรม

^๑ดู กีเรกซ์ย์ มัทธนะสิน, "การศึกษากลุ่มประโยคในความเรียงภาษาไทย" หน้า ๑๗ - ๑๘.

^๒ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์, โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์, หน้า ๘๐.

กริยาวลีทั้งในภาษามาตรฐาน^๑ และในภาษาโฆษณาจะประกอบด้วยหน่วย
กึ่งต่อไปนี้

- ๒.๑ หน่วยแกน (ก)
- ๒.๒ หน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วยแกน (ช_๑)
- ๒.๓ หน่วยช่วยกริยาหลังหน่วยแกน (ช_๒)
- ๒.๔ หน่วยขยาย (ขย)
- ๒.๕ อนุพาทย์วิเศษณ์ (อว)

๓. สถานวลี

สถานวลี หมายถึง คำบุพบทกับนามวลี ซึ่งทำหน้าที่เป็น "ส่วนของ
ประโยค" ชนิดหน่วยเสริมบอกสถานที่โดยที่อาจจะมีคำบุพบทคำเดียว ๒ คำ หรือ ๓ คำ
ก็ได้^๒

สถานวลีทั้งในภาษามาตรฐานและในภาษาโฆษณา จะประกอบด้วยหน่วย
กึ่งต่อไปนี้

- ๓.๑ คำบุพบท (บ)
- ๓.๒ นามวลี (นว)

๔. กาลวลี

กาลวลี หมายถึง นามวลีหรือบุพบทกับนามวลี ซึ่งทำหน้าที่เป็น

^๑ดิเรกชัย พัทธมนะสิน, "การศึกษาคำประโยคในความเรียงภาษาไทย"
หน้า ๒๓ - ๒๕.

^๒ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์, โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์, หน้า ๔๐.

"ส่วนของประโยค" ชนิดหน่วยเสริมบอกเวลา โดยที่อาจจะมีคำบุพบทคำเดียวหรือ
๒ คำ ก็ได้^๑

กาลวลีทั้งในภาษามาตรฐานและในภาษาโฆษณา จะประกอบด้วยหน่วย
ต่อไปนี้

๔.๑ คำบุพบท (บ)

๔.๒ นามวลี (นว)

๕. บุพบทวลี

บุพบทวลี คือ นามวลีที่มีบุพบทหน้าหน้า สามารถตอบคำถาม ใคร หรือ
อะไร ได้ ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรง หรือทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมบุพบทของประโยค
หรือทำหน้าที่เป็นวลีลดฐานะในกริยาวลี^๒

บุพบทวลีทั้งในภาษามาตรฐานและในภาษาโฆษณาจะประกอบด้วยหน่วย
ต่อไปนี้

๕.๑ คำบุพบท (บ)

๕.๒ นามวลี (นว)

ผู้วิจัยได้คำจำกัดความของกาลวลีตามปราชญ์ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. นววรรณ พันธุเมธา

ใน โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์ ของ ดร. วิจิตร กานนท์ หน้า
๘๑ ให้นิยามกาลวลีว่า หมายถึง คำบอกเวลา (ประเภทที่ ๑) คำเดียวหรือ
หลายคำ หรือคำบอกเวลากับส่วนขยายซึ่งทำหน้าที่เป็น "ส่วนของประโยค" ชนิดหน่วย
เสริมบอกเวลา แต่ผู้วิจัยถือว่า คำว่า วัน เวลา ฯลฯ เป็นคำนามไม่ใช่คำบอกเวลา
ตามปราชญ์ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นววรรณ พันธุเมธา.

^๒กิเรกชัย มหัทธนะสิน, "การศึกษากำประโยคในความเรียงภาษาไทย"
หน้า ๒๗.

ส่วนประกอบของหน่วยในวลี

ส่วนประกอบของหน่วยในวลีชนิดต่าง ๆ มีดังนี้

๑. ส่วนประกอบของหน่วยหลัก (๑)

หน่วยหลักในภาษามาตรฐาน คือ ส่วนประกอบของนามวลีซึ่งประกอบด้วยคำ ๓ ชนิด คือ คำนาม คำสรรพนาม และคำเชื่อมนาม เฉพาะคำนามหรือคำสรรพนาม อาจจะปรากฏตามลำพังเพียงชนิดเดียวหรืออาจจะปรากฏร่วมกันก็ได้ แต่คำเชื่อมนามจะไม่ปรากฏตามลำพัง หน่วยหลักในภาษามาตรฐานจึงอาจจะประกอบด้วยอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้^๑

- ๑.๑ คำนามคำเดียว
- ๑.๒ คำสรรพนามคำเดียว
- ๑.๓ คำนามเรียงกันโดยมีคำเชื่อมนาม
- ๑.๔ คำนามเรียงกันโดยไม่มีคำเชื่อมนาม
- ๑.๕ คำสรรพนามเรียงกันโดยมีคำเชื่อมนาม
- ๑.๖ คำนามและคำสรรพนามเรียงกันโดยมีคำเชื่อมนาม
- ๑.๗ คำนามและคำสรรพนามเรียงกันโดยไม่มีคำเชื่อมนาม

---

^๑ดร.วิจินต์ ภาณุพงศ์, โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์, หน้า ๗๖. กล่าวถึงคำเชื่อมนามว่า "คำเชื่อมนามในภาษาพูดมีอยู่ ๔ คำ ได้แก่ กะ กับ หรือ ของ (ในภาษาเขียนมีคำว่าและอีกคำหนึ่ง) ซึ่งมีลักษณะพิเศษคือ จะปรากฏระหว่างคำนาม ๒ คำ และจะไม่ลงเสียงหนัก (unstressed)"

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๒.

หน่วยหลักในภาษาโฆษณาที่มีส่วนประกอบเช่นเกี่ยวกับภาษามาตรฐาน แต่ไม่
มีส่วนประกอบต่อไปนี้คือ

- คำสรรพนามเรียงกันโดยมีคำเชื่อมนาม
- คำนามและคำสรรพนามเรียงกันโดยไม่มีคำเชื่อมนาม

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่งส่วนประกอบของหน่วยหลักในนามวลีในภาษาโฆษณา

๑.๑ คำนามคำเดียว

ตัวอย่าง ๑) แพนแอม ขอแนะนำวีซีบีประหยัคคู่สหรัฐ ฯ
น
(บางกอกเคลิโม่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๒๐)

๒) น้ำแข็ง ใส น้ำใจ
น น
(สยามินทร์ ๒ มีนาคม ๒๕๒๐)

๓) แลนเซีย
น
(ไทยรัฐ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐)

คำที่ขีดเส้นใต้เป็นหน่วยหลักในนามวลีที่มีส่วนประกอบเป็นคำนามคำเดียว

๑.๒ คำนามเรียงกันโดยไม่มีคำเชื่อมนาม

ตัวอย่าง ๑) คลินิก | กล้องโกคัก ให้บริการตรวจเช็คกล้องโกคักฟรี
น น
(สยามรัฐ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๕)

๒) เสื่อยี่ก | นานาชาติ | สแกนเดีย สื่อแห่งความรักผู้นำสมัยนิยม
น น น
(เคลินิวส์ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

คำที่ขีดเส้นใต้เป็นหน่วยหลักในนามวลีที่มีส่วนประกอบเป็นคำนามหลายคำ
เรียงกันโดยไม่มีคำเชื่อมนาม

๑.๓ คำนามเรียงกันโดยมีคำเชื่อมนาม

ตัวอย่าง ๑) พื้นฐาน | ของ | ความงาม อยู่ที่ ผิว ของคุณ
 น คช น
 (เกลินิวส์ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๑)

๒) Omega - รักษาเวลา | ของ | โลก
 น คช น
 (สยามรัฐ ๘ ธันวาคม ๒๕๑๙)

คำที่ขีดเส้นใต้เป็นหน่วยหลักในนามวลีที่มีส่วนประกอบ เป็นคำนาม คำเชื่อม
 นามและคำนาม

๑.๔ คำสรรพนามคำเดียว

ตัวอย่าง ๑) ผม ชอบ ชัฟตา ครับ
 สน
 (บางกอกเคลอิใหม่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐)

๒) หมู่บ้าน ผาสุก สร้าง บ้าน คุณภาพ ที่ เยี่ยม เหมือน กับ ที่ คุณ สร้าง เอง
 สน
 (ประชาชาติ ๑ เมษายน ๒๕๑๙)

คำที่ขีดเส้นใต้เป็นหน่วยหลักในนามวลีที่มีส่วนประกอบ เป็นคำสรรพนาม
 คำเดียว

๑.๕ คำนามและคำสรรพนามเรียงกันโดยมีคำเชื่อมนาม

ตัวอย่าง ๑) ครอบครัว | ของ | เรา ได้ คน ใจ ใหม่ ชื่อ เนชั่น แนล
 น คช สน
 (บ้านเมือง ๘ เมษายน ๒๕๒๐)

๒) พื้นฐาน ของ ความ งาม อยู่ ที่ ผิว | ของ | คุณ
 น คช สน
 (เกลินิวส์ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๑)

คำที่ขีดเส้นใต้เป็นหน่วยหลักในนามวลีที่มีส่วนประกอบเป็นคำนาม คำเชื่อม
นามและคำสรรพนาม

๒. ส่วนประกอบของหน่วยคุณศัพท์ (ค)

หน่วยคุณศัพท์ในภาษามาตรฐานคือ ส่วนประกอบของนามวลีซึ่งประกอบด้วยคำ ๒ ชนิด คือ คำคุณศัพท์และคำลักษณนาม เฉพาะคำคุณศัพท์อาจจะปรากฏตามลำดับได้ หน่วยคุณศัพท์จึงอาจจะประกอบด้วยอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

๒.๑ คำคุณศัพท์คำเดียว

๒.๒ คำลักษณนามกับคำคุณศัพท์

หน่วยคุณศัพท์ในภาษาโฆษณาก็มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับภาษามาตรฐาน
แต่มีส่วนประกอบต่อไปนี้คือ

๒.๓ คำคุณศัพท์กับคำกริยาวิเศษณ์

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างส่วนประกอบของหน่วยคุณศัพท์ในนามวลี ในภาษาโฆษณา

๒.๑ คำคุณศัพท์คำเดียว

ตัวอย่าง ๑) คัทสันสร้างสรรค ชั้นนี้ใหม่ ยิ่งใช้ยิ่งประหยัด
น ลศ

(บ้านเมือง ๕ กันยายน ๒๕๒๑)

ใหม่ เป็นหน่วยคุณศัพท์ที่ประกอบด้วยคำคุณศัพท์คำเดียว

๒) รศ/สำรวจ ที่ไ้จากการขั้ววลโว่
น คศ

(เคลินิวส์ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๒๑)

สำรวจ เป็นหน่วยคุณศัพท์ที่ประกอบด้วยคำคุณศัพท์คำเดียว

๒.๒ คำลักษณะนามกับคำคุณศัพท์

ตัวอย่าง คุณภาพ|ร่น|ยักษ์ ราคา|ร่น|ยุง ..... วิโก สกายแลบ
น ลน คศ   น ลน คศ

(ไทยรัฐ ๒๓ มีนาคม ๒๕๑๔)

ร่นยักษ์ และ ร่นยุง เป็นหน่วยคุณศัพท์ที่ประกอบด้วยคำลักษณะนาม ร่น กับ
คำคุณศัพท์ ยักษ์ และคำลักษณะนาม ร่น กับ คำคุณศัพท์ ยุง ตามลำดับ

๒.๓ คำคุณศัพท์กับคำกริยาวิเศษณ์

ตัวอย่าง เพี้ยต ๑๓๒ จี แอล เอส สเปเซียล
ยอดกรวด พิเศษ สุก สำหรับสูทที่รักของคุณ
น คศ กว

(ไทยรัฐ ๗ สิงหาคม ๒๕๒๐)

พิเศษสุก เป็นหน่วยคุณศัพท์ที่ประกอบด้วยคำคุณศัพท์ พิเศษ และคำกริยา
วิเศษณ์ สุก

๓. ส่วนประกอบของหน่วยจำนวน (จ)

หน่วยจำนวนในภาษามาตรฐาน คือ ส่วนประกอบของนามวลี ซึ่งประกอบด้วย
คำ ๕ ชนิด คือ คำลักษณะนาม คำจำนวนนับ คำลำดับที่ คำหน้าจำนวน และคำ
หลังจำนวน จึงอาจจะประกอบด้วยอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้คือ^๑

^๑ดร.วิจิตรนัย ภาณุพงศ์, โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์, หน้า ๘๓.

- ๓.๑ คำลักษณนามคำเดียว
- ๓.๒ คำจำนวนนับกับคำลักษณนาม
- ๓.๓ คำลักษณนามกับคำลำดับที่
- ๓.๔ คำหน้าจำนวนกับคำลักษณนาม
- ๓.๕ คำลักษณนามกับคำหลังจำนวน
- ๓.๖ คำหน้าจำนวน คำจำนวนนับและคำลักษณนาม
- ๓.๗ คำจำนวนนับ คำลักษณนาม และคำหลังจำนวน

หน่วยจำนวนในภาษาไทยนั้นก็มีส่วนประกอบ เช่นเดียวกับภาษามาตรฐาน แต่ไม่มีส่วนประกอบต่อไปนี้

- คำลักษณนามคำเดียว
- คำลักษณนามกับคำลำดับที่
- คำลักษณนามกับคำหลังจำนวน
- คำจำนวนนับ คำลักษณนามและคำลำดับที่

และหน่วยจำนวนในภาษาไทยมีส่วนประกอบเพิ่มขึ้นคือ

- คำหน้าจำนวนกับคำจำนวนนับ
- คำลักษณนามกับคำจำนวนนับ
- คำหน้าจำนวน คำลักษณนาม และคำจำนวนนับ

ผู้วิจัยกำหนดให้ส่วนประกอบของนามวลีที่มี คำลำดับที่ เป็นส่วนประกอบของหน่วย ลำดับที่ ซึ่งในหนังสือโครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์ ของ กร. วิจิตรณ์ ภาณุพงศ์ กำหนดให้ส่วนประกอบของนามวลีที่มีคำลำดับที่เป็นส่วนประกอบของหน่วยจำนวน.

- คำลักษณะนาม คำจำนวนนับ และคำหลังจำนวน
- คำหน้าจำนวน คำลักษณะนาม คำจำนวนนับและคำหลังจำนวน

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างส่วนประกอบของหน่วยจำนวนในนามวลี ในการโฆษณา

๓.๑ คำจำนวนนับกับคำลักษณะนาม

ตัวอย่าง ๑) ๔๕๕ บาท ชิคิเซ็น อีควินเนคส์จีก
 จน ลน
 (ไทยรัฐ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔)

๔๕๕ บาท เป็นหน่วยจำนวน ประกอบด้วยคำจำนวนนับ ๔๕๕ และคำลักษณะนาม บาท

๒) มอลลา ซุปเปอร์มัลติเกรด ๒๐ W /๕๐ ให้พลังทวีคูณ
 กับรถ ทุก กระบะ
 จน ลน
 (ไทยรัฐ ๗ ธันวาคม ๒๕๒๑)

ทุกกระบะ เป็นหน่วยจำนวนประกอบด้วยคำจำนวนนับ ทุก และคำลักษณะนาม กระบะ

๓.๒ คำหน้าจำนวนกับคำลักษณะนาม

ตัวอย่าง ๑) เปรียบเสมือนคนทวี ทั้ง วง มายรร เลขอยู่เบื้องหน้า
 นจ ลน
 (ดาวสยาม ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐)

ทั้งวง เป็นหน่วยจำนวน ประกอบด้วยคำหน้าจำนวน ทั้ง และ คำลักษณะนาม วง

๒) สาร่าก้าวไปข้างหน้า อีก ครึ่ง
 นจ ลน
 (ไทยรัฐ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๔)

อีกครั้ง เป็นหน่วยจำนวน ประกอบด้วยคำหน้าจำนวน อีก และคำลักษณนาม ครั้ง

๓.๓ คำหน้าจำนวน คำจำนวนนับ และคำลักษณนาม

ตัวอย่าง ๑) รถ กว่า ๓๐๐๐ คัน ผ่านการเคลือบกันสนิมไปแล้ว
นจ จน ลน

(ไทยรัฐ ๖ กันยายน ๒๕๒๐)

กว่า ๓๐๐๐ คัน เป็นหน่วยจำนวนประกอบด้วยคำหน้าจำนวน กว่า คำจำนวน
นับ ๓๐๐๐ และคำลักษณนาม คัน

๒) กว่า ๒๐ ปี ที่เราออกแบบและผลิตเครื่องยนต์เจ็ทเหิรฟ้า
นจ จน ลน

(ดาวสยาม ๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๑)

กว่า ๒๐ ปี เป็นหน่วยจำนวน ประกอบด้วยคำหน้าจำนวน กว่า คำจำนวน
นับ ๒๐ และคำลักษณนาม ปี

๓.๔ คำจำนวนนับ คำลักษณนามและคำหลังจำนวน

ตัวอย่าง ๑) คาเทศยีนหัยคเคียงข้างประชาชน ๒๕๐ บาท เท่านั้น
จน ลน ลจ

(ไทยรัฐ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘)

๒๕๐ บาทเท่านั้น เป็นหน่วยจำนวนประกอบด้วยคำ จำนวนนับ ๒๕๐
คำลักษณนาม บาท และคำหลังจำนวน เท่านั้น

๒) เรายกทะเลมาไว้ที่นี่ ๑๐ บาท เท่านั้น ซึ่ผู้คมือเพียง
จน ลน ลจ

(บ้านเมือง ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๑)

๑๐ บาทเท่านั้น เป็นหน่วยจำนวน ประกอบด้วยคำ จำนวนนับ ๑๐ คำลักษณ-
นาม บาท และคำหลังจำนวน เท่านั้น

๓.๕ คำหน้าจำนวนกับคำจำนวนนับ

ตัวอย่าง ๑) เราแบกโลกไว้ กว่า | ครึ่ง จะให้เราเจ็บอยู่ได้อย่างไร
นจ จน

(มติชน ๔ ตุลาคม ๒๕๒๑)

กว่าครึ่ง เป็นหน่วยจำนวน ประกอบด้วยคำหน้าจำนวน กว่า และคำจำนวน
นับ ครึ่ง

๒) เล็ก ๆ สั้น ๆ แต่มันก็ยาว ถึง | ๔๐
นจ จน

(บ้านเมือง ๗ เมษายน ๒๕๑๕)

ถึง ๔๐ เป็นหน่วยจำนวน ประกอบด้วยคำหน้าจำนวน ถึง และคำจำนวนนับ

๔๐

๓.๖ คำลักษณนามกับคำจำนวนนับ

ตัวอย่าง ปากกาเคมี งาม | เกี้ยว ๒ หัว
ลน จน

(ไทยรัฐ ๖ ธันวาคม ๒๕๒๑)

ผู้วิจัยกำหนดให้คำว่า "กว่า" ซึ่ง ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์ กำหนดให้เป็น
คำหลังจำนวน เป็นคำหน้าจำนวนได้ควย เพราะคำว่า "กว่า" ปรากฏระหว่างคำนาม
กับคำจำนวนนับในกรอบประโยคต่อไปนี้

นาม คำช่วยหน้ากริยา กริยาสกรรม นาม - คำจำนวนนับ ลักษณะนาม
ตัวอย่าง : เพื่อน จะ ซื้อ หนังสือ กว่า ๒ เล่ม

กรอบประโยคนี้ ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์ กล่าวไว้ในหนังสือ โครงสร้าง
ภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์ หน้า ๗๐ ว่า เป็นกรอบประโยคสำหรับคำหน้าจำนวน คือ
คำที่ปรากฏข้างหน้าคำจำนวนนับอยู่ระหว่างคำนามกับคำจำนวนนับในกรอบประโยคได้
เรียกว่า คำหน้าจำนวน.

คำ เดียว เป็นหน่วยจำนวนที่ประกอบด้วยคำลักษณนาม คำ และคำจำนวน
นับ เดียว

๓.๓ คำหน้าจำนวน คำลักษณนามและคำจำนวนนับ

ตัวอย่าง ชูบารุยึกหลักว่า "รถยนต์" ไม่ได้คัดลिनด้วยรูปโฉม
เพียง | อย่าง | เดียว
นจ ลน จน

(ลาวสยาม ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๑)

เพียงอย่างเดียว เป็นหน่วยจำนวนประกอบด้วยคำหน้าจำนวน เพียง
คำลักษณนาม อย่าง และ คำจำนวนนับ เดียว

๓.๔ คำลักษณนาม คำจำนวนนับและคำหลังจำนวน

ตัวอย่าง ริเณซี บริเวณคิชนิกแรกของเมืองไทย รสนิม
จิบ | เดียว | เท่านั้น ท่านจะลิมบริเวณคิชนิกอื่น
ลน จน ลจ

(บ้านเมือง ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

จิบเดียวเท่านั้น เป็นหน่วยจำนวน ประกอบด้วยคำลักษณ นาม
จิบ คำจำนวนนับ เดียว และคำหลังจำนวน เท่านั้น

๓.๕ คำหน้าจำนวน คำลักษณนาม คำจำนวนนับและคำหลังจำนวน

ตัวอย่าง โลกนี้มีที่ให้คุณคักอล์สูงถึง ๕,๐๐๐ ฟุต
เพียง | แห่ง | เดียว | เท่านั้น
นจ ลน จน ลจ

(บางกอกเดลีใหม่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๒๐)

ผู้วิจัยกำหนดคักให้คำ "เดียว" เป็นคำจำนวนนับ โดยยึกตามปาฐกถาของ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวรรรณ พันธุเมธา เรื่องหมวดคัก.

เพียง แห่ง เดียว เท่านั้น เป็นหน่วยจำนวน ประกอบด้วยคำหน้าจำนวน เพียง คำลักษณนาม แห่ง คำจำนวนนับ เดียว และคำหลังจำนวน เท่านั้น

๔. ส่วนประกอบของหน่วยลำดับที่ (ลท)

หน่วยลำดับที่ในภาษามาตรฐาน คือ ส่วนประกอบของนามวลี ซึ่งประกอบด้วยคำ ๒ ชนิด คือ คำลักษณนาม และคำลำดับที่ ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

๔.๑ คำลักษณนามกับคำลำดับที่

หน่วยลำดับที่ในภาษาโฆษณาก็มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับภาษามาตรฐาน แต่มีส่วนประกอบเพิ่มขึ้น คือ

๔.๒ คำลำดับที่

ผู้วิจัยกำหนดให้ส่วนประกอบของนามวลีที่ประกอบด้วยคำลำดับที่ "แรก" และ "สุดท้าย" เป็นหน่วยลำดับที่ไม่ใช่หน่วยจำนวน ทั้งนี้เพราะหน่วยจำนวนจะอยู่แยกกับหน่วยหลักได้ แต่หน่วยลำดับที่จะแยกออกจากหน่วยหลักไม่ได้ ดังตัวอย่าง

๑. ก. เด็ก ๒ คน อยู่บ้าน เดียวกับ นิก
- ข. เด็ก อยู่บ้าน เดียวกับ นิก ๒ คน
๒. ก. เด็กคนที่ ๒ อยู่บ้าน เดียวกับ นิก
- ข. เด็ก อยู่บ้าน เดียวกับ นิก คนที่ ๒
๓. ก. เด็กคนแรก อยู่บ้าน เดียวกับ นิก
- ข. เด็ก อยู่บ้าน เดียวกับ นิก คนแรก

ประโยค ๑ ก. และ ๑ ข. นามวลี เด็ก ๒ คน จะมีส่วนประกอบเป็นหน่วยหลัก เด็ก กับหน่วยจำนวน ๒ คน ซึ่งหน่วยจำนวนจะอยู่แยกจากหน่วยหลักได้

ประโยค ๒ ก. และ ๓ ก. นามวลี เด็กคนที่ ๒ และ เด็กคนแรก จะมีส่วนประกอบเป็นหน่วยหลัก เด็ก กับ หน่วยลำดับที่คนที่ ๒ และ คนแรก ตามลำดับ ซึ่งหน่วยลำดับที่จะอยู่แยกจากหน่วยหลักไม่ได้.

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างส่วนประกอบของหน่วยลำดับที่ในนามวลีในภาษาโฆษณา

๔.๑ คำลำดับที่

ตัวอย่าง รวมฉลองเอกราช ๒๐๐ ปี ของชาวอเมริกัน
 แรเงเลอรร่วมฉลอง จำหน่ายครบ ๒๕ ล้านตัวของ
 ๖ เดือน แรก ในปนี
 ลก

(ขานเมือง ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๔)

แรก เป็นหน่วยลำดับที่ ประกอบด้วยคำลำดับที่คำเดียว

๔.๒ คำลักษณะนามกับคำลำดับที่

ตัวอย่าง ๑) อุบัติการณ์ ครั้งแรก ในเมืองไทย สยามจดหมายเทศ
 ลน ลก

(มติชน ๑๔ ตุลาคม ๒๕๒๑)

ครั้งแรก เป็นหน่วยลำดับที่ ประกอบด้วยคำลักษณะนาม ครั้งแรก และคำลำดับที่

แรก

๒) โครงการที่ยิ่งใหญ่ทันสมัยแห่งแรก ในเมืองไทยพร้อม
 สวนสนุกแฮปปี้แลนด์ ลน ลก

(ไทยรัฐ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔)

แห่งแรก เป็นหน่วยลำดับที่ ประกอบด้วยคำลักษณะนาม แห่งแรก และคำลำดับ

ที่ แรก

๕. ส่วนประกอบของหน่วยกำหนด (กน)

หน่วยกำหนดในภาษามาตรฐาน คือ ส่วนประกอบของนามวลีซึ่งประกอบ
 ด้วยคำ ๓ ชนิด คือ คำบอกกำหนดเสียงตรีและจัตวา (ซึ่งรวมคำไม่บอกกำหนดด้วย)
 คำบอกกำหนดเสียงโทและคำลักษณะนาม เฉพาะคำ ๒ ชนิดแรกอาจจะปรากฏตามลำดับ

ไ้ หน่วยกำหนดจึงอาจจะประกอบด้วยอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้คือ*

- ๕.๑ คำบอกกำหนดเสียงตรี
- ๕.๒ คำบอกกำหนดเสียงจัตวา
- ๕.๓ คำไม่บอกกำหนด
- ๕.๔ คำบอกกำหนดเสียงโท
- ๕.๕ คำลักษณะนามกับคำบอกกำหนดเสียงตรี
- ๕.๖ คำลักษณะนามกับคำบอกกำหนดเสียงจัตวา
- ๕.๗ คำลักษณะนามกับคำไม่บอกกำหนด

หน่วยกำหนดในภาษาโฆษณาที่มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับภาษามาตรฐาน แต่ไม่มีส่วนประกอบต่อไปนี้

- คำบอกกำหนดเสียงโท
- คำลักษณะนามกับคำไม่บอกกำหนด

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างส่วนประกอบของหน่วยกำหนดในนามวลีในภาษาโฆษณา

๕.๑ คำบอกกำหนดเสียงตรี

ตัวอย่าง โอเมก้าได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตัดสินเวลาโอลิมปิกปีนี้อีกเช่นเคย
กท

(บ้านเมือง ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๔)

นี้ เป็นหน่วยกำหนดที่ประกอบด้วยคำบอกกำหนดเสียงตรีคำเดียว

---

*ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์, โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์, หน้า ๘๘.

๕.๒ คำบอกกำหนดเสียงจิตวา

ตัวอย่าง งานโหนด นัก เบา ฉัน ทำ ได้
กจ

(บ้านเมือง ๘ สิงหาคม ๒๕๑๘)

โหนด เป็นหน่วยกำหนดที่ประกอบด้วยคำบอกกำหนดเสียงจิตวาคำเดียว

๕.๓ คำไม่บอกกำหนด

ตัวอย่าง ๑) ความแตกต่างที่เหนือกว่าโทรทัศน์อื่น โทรทัศน์อิ คา ชิ
เบ็ก ม บ บ บ
มก

(บ้านเมือง ๑๒ เมษายน ๒๕๑๘)

๒) คาเนโบพาเท เ ย ว ญ ี่ น ุ น - อ่องก ก บ แ ร์ ส ย า ม แ ล ะ ร ับ
รา ง ว ัด อ ื่น
มก

อื่น ในทั้ง ๒ ตัวอย่าง เป็นหน่วยกำหนดที่ประกอบด้วยคำไม่บอกกำหนด
อื่น คำเดียว

๕.๔ คำลักษณะนามกับคำบอกกำหนดเสียงตรี

ตัวอย่าง สนไ ม กะ ... ห ุ่น อ ย ่าง นี้ ... จะ ห ี้ ว ก็ ไ ด้
ลน กต

(เกลนิวส์ ๖ ธันวาคม ๒๕๒๑)

อย่างนี้ เป็นหน่วยกำหนด ประกอบด้วยคำลักษณะนาม อย่าง และคำบอก
กำหนดเสียงตรี นี้

๕.๕ คำลักษณะนามกับคำบอกกำหนดเสียงจิตวา

ตัวอย่าง ไม่มี ผู้ ห ู ย ิ่ง ค น ไ น โ ล ก ป ฎ ิ เส ธ ค ว า ม ง า ม
ลน กจ

(เสียงปวงชน ๘ มกราคม ๒๕๒๐)

คนไหน เป็นหน่วยกำหนด ประกอบด้วยคำลักษณะนาม คน และคำบอกกำหนด
เสียงจัตวา ไหน

๖. ส่วนประกอบของหน่วยขยายเสริม (ขส)

หน่วยขยายเสริมในภาษามาตรฐาน คือ ส่วนประกอบของนามวลีที่เป็น
ส่วนขยายหน่วยหลัก ซึ่งประกอบด้วยวลีลูกฐานะ^๑ ชนิดใดชนิดหนึ่งใน ๓ ชนิด^๒ คือ

๑. พิเศษวลีลูกฐานะ
๒. สถานวลีลูกฐานะ
๓. กาลวลีลูกฐานะ

แต่ข้อมูลภาษาโฆษณาเท่าที่พบไม่มีพิเศษวลีลูกฐานะ หน่วยขยายเสริม
ในภาษาโฆษณารึ้อาจจะประกอบด้วยอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ คือ

- ๖.๑ สถานวลีลูกฐานะ
- ๖.๒ กาลวลีลูกฐานะ

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างส่วนประกอบของหน่วยขยายเสริมในนามวลีในภาษา
โฆษณา

๖.๑ สถานวลีลูกฐานะ

ตัวอย่าง ๑) แทรกเตอร์ราคามิตรภาพจาก สาธารณรัฐประชาชนจีน

สด

(ไทยรัฐ ๕ กรกฎาคม ๒๕๑๔)

---

^๑วลีลูกฐานะ หมายถึง วลีซึ่งลดฐานะลงมาทำหน้าที่เป็นเพียงส่วนของวลี
ตามปกติวลีทำหน้าที่เป็น "ส่วนของประโยค".

^๒ดร. วิจิตร กัญพงศ์, โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์, หน้า ๔๖ -

จากสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นหน่วยขยายเสริมในนามวลี ที่เป็นสถาน
วลีลक्षणะ

๒) ประสิทธิภาพแห่งความสำเร็จในธุรกิจ
กล

(เคลนิวิสต์ ๑ ธันวาคม ๒๕๒๑)

ในธุรกิจ เป็นหน่วยขยายเสริมในนามวลีที่เป็นสถานวลีลक्षणะ

๖.๒ กาลวลีลक्षणะ

ตัวอย่าง ๑) ผู้พิชิตชัยชนะในทุกโอกาส
กล

(เจ้าพระยา ๒ ตุลาคม ๒๕๒๐)

ในทุกโอกาส เป็นหน่วยขยายเสริมในนามวลี ที่เป็นกาลวลีลक्षणะ

๒) เทคโนโลยีแห่งอนาคต แบบแผนในอภิม ทรงกำล้านำ
กล กล

คุณภาพ ยุคปัจจุบัน

(ไทยรัฐ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐)

แห่งอนาคต และ ในอภิม เป็นหน่วยขยายเสริมที่เป็นกาลวลีลक्षणะ

๗. ส่วนประกอบของอนุพากย์คุณศัพท์ (อค)

อนุพากย์คุณศัพท์ในภาษามাত্রฐาน หมายถึง อนุพากย์ที่มีค่าเชื่อมอนุพากย์

ที่ ซึ่ง อัน ปรากฏอยู่หน้าอนุพากย์ ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายหน่วยหลักในนามวลี^๑

อนุพากย์คุณศัพท์ในภาษาโฆษณาจะเป็นอนุพากย์ที่มีคำเชื่อมอนุพากย์
ที่ ซึ่ง ปรากฏอยู่หน้าอนุพากย์ จากข้อมูลที่รวบรวมได้ไม่ปรากฏคำเชื่อมอนุพากย์ อัน
 อยู่หน้าอนุพากย์ และทำหน้าที่เป็นส่วนขยายหน่วยหลักในนามวลี

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างส่วนประกอบของอนุพากย์คุณศัพท์ในนามวลีในภาษา
 โฆษณา

๗.๑ มีคำเชื่อมอนุพากย์ "ที่"

ตัวอย่าง ๑) हारुभिन्मत्क्रुञ्चन्नेज्जुबारु

(บางกอกเคลิใหม่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๐)

ที่ ครุञ्चन्नेจ्จुबारุ เป็นอนุพากย์คุณศัพท์ในนามวลี ซึ่งมีคำเชื่อม
 อนุพากย์ "ที่" นำหน้าอนุพากย์

๒) ฮาร่า "คันทรี่กลับ" สัมผัสที่คุณไผ่หา...

(ไทยรัฐ ๒๔ เมษายน ๒๕๑๘)

ที่ คุณไผ่หา เป็นอนุพากย์คุณศัพท์ในนามวลี ซึ่งมีคำเชื่อมอนุพากย์ "ที่"
 นำหน้าอนุพากย์

๗.๒ มีคำเชื่อมอนุพากย์ "ซึ่ง"

ตัวอย่าง "สัมมาร" ขอเสนอบ้านรุ่นใหม่แบบสัมมาร
ซึ่งจะให้ความสะดวกสบายแก่ทุก ๆ คนมากที่สุด

(บางกอกเคลิใหม่ ๒ ธันวาคม ๒๕๒๐)

^๑กิเรกชัย มัทธนะสิน, "การศึกษากลุ่มประโยคในความเรียงภาษาไทย"

ซึ่งจะให้ความสะดวกสบายแก่ทุก ๆ คนมากที่สุด เป็นอนุพากย์คุณศัพท์ในนามวลี ซึ่งมีคำเชื่อมอนุพากย์ "ซึ่ง" นำหน้าอนุพากย์

๘. ส่วนประกอบของหน่วยแกน (ก)

หน่วยแกนในภาษามาตรฐาน คือ ส่วนประกอบของกริยาวลี ซึ่งประกอบด้วยคำ ๕ ชนิด คือ คำกริยาอาการ คำกริยาสกรรม คำกริยาทวิกรรม คำหน้ากริยา และคำหลังกริยา เฉพาะคำกริยา ๓ ชนิด นั้น อาจจะปรากฏตามลำพังเพียงชนิดเดียว หรืออาจจะปรากฏรวมกันก็ได้ แต่คำหน้ากริยาและคำหลังกริยาจะไม่ปรากฏตามลำพัง หน่วยแกนในภาษามาตรฐานจึงอาจจะประกอบด้วยอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้^๒

- ๘.๑ คำกริยาคำเดียว
- ๘.๒ คำกริยา ๒ คำ
- ๘.๓ คำกริยา ๓ คำ
- ๘.๔ คำหน้ากริยาและคำกริยา
- ๘.๕ คำกริยาและคำหลังกริยา
- ๘.๖ คำกริยาและคำเชื่อมกริยา
- ๘.๗ คำหน้ากริยา คำกริยาและคำหลังกริยา
- ๘.๘ คำหน้ากริยา คำกริยาและคำเชื่อมกริยา
- ๘.๙ คำกริยา คำเชื่อมกริยาและคำหลังกริยา
- ๘.๑๐ คำหน้ากริยา คำกริยา คำเชื่อมกริยาและคำหลังกริยา

^๑ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์, โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์, หน้า ๘๘.

^๒ดู นววรรณ พันธุเมธา, "โครงสร้างของหน่วยแกนของกริยาวลี" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๐), หน้า ๑๗ - ๑๐๕.

หน่วยแทนในภาษาโฆษณาที่มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับในภาษา
มาตรฐาน แต่ไม่มีส่วนประกอบที่เป็นคำกริยาพิพจน์
ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างส่วนประกอบของหน่วยแทนในกริยาวลีในภาษา
โฆษณา

๘.๑ คำกริยาสกรรมคำเดียว

ตัวอย่าง ผมชอบชิต้าครับ

กส

(บางกอกเดลิโม่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐)

ชอบ เป็นหน่วยแทนในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำกริยาสกรรมคำเดียว

๘.๒ คำกริยาอกรรมคำเดียว

ตัวอย่าง การบินไทย บิน สูโลกเป็นเฮเกน

กอ

(เจ้าพระยา ๒ ตุลาคม ๒๕๒๐)

บิน เป็นหน่วยแทนในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำกริยาอกรรมคำเดียว

๘.๓ คำกริยาสกรรมเรียงกัน ๒ คำ มี ๒ ลักษณะ คือ

๘.๓.๑ คำกริยาสกรรมเรียงกัน ๒ คำ ไม่มีคำเชื่อมกริยา

๘.๓.๒ คำกริยาสกรรมเรียงกัน ๒ คำ มีคำเชื่อมกริยา

๘.๓.๑ คำกริยาสกรรมเรียงกัน ๒ คำ ไม่มีคำเชื่อมกริยา

ตัวอย่าง ตรวจเช็คฟรี เพื่อความปลอดภัย เมื่อคุณเปลี่ยนน้ำมันเครื่อง

กส

(บางกอกเดลิโม่ ๑ เมษายน ๒๕๑๕)

ตรวจเช็ค เป็นหน่วยแทนในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำกริยาสกรรม

๒ คำเรียงกัน คือ ตรวจ กับ เช็ค โดยไม่มีคำเชื่อมกริยา

๘.๓.๒ คำกริยาสกรรมเรียงกัน ๒ คำ มีคำเชื่อมกริยา

ตัวอย่าง เบ็ดปูบ คิคมบี้ ไข ไพอะโรกี้ไค

สก- คช-สก

(ไทยรัฐ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐)

ไซ...ก็ไค้ เป็นหน่วยแค้นในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำกริยากรรม ๒ คำ คือ ไซ กับ ไค้ และมีคำ ก็ เป็นคำเชื่อมกริยา

๘.๔ คำกริยากรรมเรียงกัน ๒ คำ

ตัวอย่าง เที่ยวเพลินใจไปกับฮอนก้า
กือ

(บางกอกเคลอิใหม่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๐)

เที่ยวเพลินใจ เป็นหน่วยแค้นในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำกริยากรรม ๒ คำเรียงกัน คือ เที่ยว กับ เพลินใจ

๘.๕ คำกริยากรรมเรียงกัน ๓ คำ มี ๒ ลักษณะ คือ

๘.๕.๑ คำกริยากรรมเรียงกัน ๓ คำ ไม่มีคำเชื่อมกริยา

๘.๕.๒ คำกริยากรรมเรียงกัน ๓ คำ มีคำเชื่อมกริยา

๘.๕.๑ คำกริยากรรมเรียงกัน ๓ คำ ไม่มีคำเชื่อมกริยา

ตัวอย่าง แสงสีแพรวพราวราวจับต้องไค้ โซนี่โทรนิตรอน

(บ้านเมือง ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐)

จับต้องไค้ เป็นหน่วยแค้นในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำกริยากรรมเรียงกัน ๓ คำ คือ จับ ต้อง และ ไค้ ตามลำดับ

๘.๕.๒ คำกริยากรรมเรียงกัน ๓ คำ มีคำเชื่อมกริยา

ตัวอย่าง โอเมก้าไค้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตัดสินเวลาโอลิมปิกปีนี้อีก
เช่นเคย

(บ้านเมือง ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๕)

ไค้รับมอบหมายให้เป็น เป็นหน่วยแค้นในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำกริยากรรมเรียงกัน ๓ คำ คือ ไค้รับ มอบหมาย และ เป็น โดยมีคำเชื่อมกริยา ให้

๙. ส่วนประกอบของหน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วยแค้น (ช.)

หน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วยแค้นในภาษามาตรฐานจะประกอบด้วยคำ ๒ ชนิด ไค้แก่ คำช่วยหน้ากริยาและคำปฏิเสธ "ไม่" คำแต่ละชนิดอาจจะปรากฏตาม

ล่าพังกก็ได้ หรืออาจจะมีคำทั้ง ๒ ชนิดปรากฏรวมกันก็ได้ หน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วย
 แทนในภาษามาตรฐาน จะมีส่วนประกอบดังต่อไปนี้^๑

- ๕.๑ คำช่วยหน้ากริยาคำเดียว
- ๕.๒ คำช่วยหน้ากริยา ๒ คำ
- ๕.๓ คำช่วยหน้ากริยา ๓ คำ
- ๕.๔ คำช่วยหน้ากริยา ๔ คำ
- ๕.๕ คำช่วยหน้ากริยาและคำ "ไม่"
- ๕.๖ คำ "ไม่" คำเดียว

หน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วยแทนในภาษาโขนงาก็มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับ
 ภาษามาตรฐาน แต่ไม่มีส่วนประกอบต่อไปนี้คือ

- คำช่วยหน้ากริยา ๓ คำ
- คำช่วยหน้ากริยา ๔ คำ

และมีส่วนประกอบเพิ่มขึ้นคือ

- คำ "ไม่" และคำช่วยหน้ากริยา

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างส่วนประกอบของหน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วยแทนในกริยา
 วลีในภาษาโขนงา

๕.๑ คำช่วยหน้ากริยาคำเดียว

ตัวอย่าง มาสค่า ๘๐๘ โฉมใหม่ สวย...จนใคร ๆ ต้อง เหลียวมอง
 ขู

(ไทยรัฐ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐)

^๑ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์, โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์, หน้า ๘๘-

ทอง เป็นหน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วยแก่นในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำช่วยหน้ากริยาคำเดียว

๕.๒ คำช่วยหน้ากริยา ๒ คำ

ตัวอย่าง เมื่อจำเป็นต้องใช้ น้ำมันเครื่อง ๒ จังหวะ กาสตรอล
ก็ยัง ^{อยู่} เกินกำหนดตลอดกาล

(ดาวสยาม ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑)

จำเป็นต้อง เป็นหน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วยแก่นในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำช่วยหน้ากริยา ๒ คำ คือ จำเป็น และ ต้อง

๕.๓ คำช่วยหน้ากริยาและคำ "ไม่"

ตัวอย่าง ปลุกเรื่อนฝึกคิกจนเรื่อนพัง เรื่องเช่นนี้จะ ไม่เกิดขึ้น
^{อยู่}
ถ้าท่านใช้บริการของสภามิต

(เคลวินิวส์ ๑๐ กันยายน ๒๕๒๑)

จะไม่ เป็นหน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วยแก่นในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำช่วยหน้ากริยา คือ จะ และคำ "ไม่"

๕.๔ คำ "ไม่" คำเดียว

ตัวอย่าง สวยแต่ไม่สวย

(เคลวินิวส์ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๐)

ไม่ เป็นหน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วยแก่นในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำปฏิเสธ "ไม่" คำเดียว

๕.๕ คำ "ไม่" และคำช่วยหน้ากริยา

ตัวอย่าง ปฏิบัติการหมุนเวียนแบบ "ไอโฟน" ซึ่งไม่ต้อง คอยดูแล
^{อยู่}
(ไทยรัฐ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐)

ไม่ต้อง เป็นหน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วยแก่น ในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำปฏิเสธ "ไม่" และคำช่วยหน้ากริยา "ต้อง"

๑๐. ส่วนประกอบของหน่วยช่วยกริยาหลังหน่วยแก่น (ช.๒)

หน่วยช่วยกริยาหลังหน่วยแก่น ในภาษามาตรฐาน ประกอบด้วยคำช่วยหลังกริยาเพียงชนิดเดียว หน่วยช่วยกริยาหลังหน่วยแก่นในภาษาโฆษณาก็มีส่วนประกอบอย่างเดียวกัน

ตัวอย่าง   เปรียบเสมือนคนศรีท้าว มาบรร เลง อยู่ เบื้องหน้า
ช.๒

(ดาวสยาม ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐)

อยู่ เป็นหน่วยช่วยกริยาหลังหน่วยแก่นในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำช่วยหลังกริยาคำเดียว

๑๑. ส่วนประกอบของหน่วยขยาย (ช)

หน่วยขยายในภาษามาตรฐาน จะประกอบด้วยคำกริยาวิเศษณ์คำเดียว หรือวลีลดฐานะชนิดโคซนิกหนึ่ง ใน ๒ ชนิด คือ สถานวลีลดฐานะ และ กาลวลีลดฐานะ โดยอาจจะปรากฏตามลำพังหรือรวมกันก็ได้ หน่วยขยายในภาษามาตรฐานจึงอาจจะประกอบด้วยอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

๑. คำกริยาวิเศษณ์คำเดียว
๒. คำกริยาวิเศษณ์ ๒ คำ

๑กร. วิจินต์ ภาณุพงศ์, โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์, หน้า ๘๘-

๓. คำกริยาวิเศษณ์ ๓ คำ
๔. สถานวลีศกฐานะ
๕. กาลวลีศกฐานะ
๖. สถานวลีศกฐานะและกาลวลีศกฐานะ
๗. คำกริยาวิเศษณ์และสถานวลีศกฐานะ
๘. คำกริยาวิเศษณ์และกาลวลีศกฐานะ
๙. สถานวลีศกฐานะและคำกริยาวิเศษณ์
๑๐. กาลวลีศกฐานะและคำกริยาวิเศษณ์
๑๑. สถานวลีศกฐานะ กาลวลีศกฐานะและคำกริยาวิเศษณ์
๑๒. คำกริยาวิเศษณ์ สถานวลีศกฐานะและกาลวลีศกฐานะ

หน่วยขยายในภาษาไทยขนาดก็มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับภาษามาตรฐาน แต่
ไม่มีส่วนประกอบต่อไปนี้

- คำกริยาวิเศษณ์ ๓ คำ
  - สถานวลีศกฐานะ
  - กาลวลีศกฐานะ
  - สถานวลีศกฐานะและคำกริยาวิเศษณ์
  - คำกริยาวิเศษณ์และกาลวลีศกฐานะ
  - กาลวลีศกฐานะและคำกริยาวิเศษณ์
  - สถานวลีศกฐานะ กาลวลีศกฐานะและคำกริยาวิเศษณ์
  - คำกริยาวิเศษณ์ สถานวลีศกฐานะและกาลวลีศกฐานะ
- และมีส่วนประกอบเป็นวัจน คือ
- มุขพหูวลีศกฐานะ

หน่วยขยายในภาษาไทยขนาดมีส่วนประกอบดังนี้

- ๑๑.๑ คำกริยาวิเศษณ์คำเดียว
- ๑๑.๒ คำกริยาวิเศษณ์ ๒ คำ

- ๑๑.๓ สถานวลีลฐานะและกาลวลีลฐานะ
 ๑๑.๔ คำกริยาวิเศษณ์และสถานวลีลฐานะ
 ๑๑.๕ บุพบทวลีลฐานะ

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างส่วนประกอบของหน่วยขยายในกริยาลีในภาษาโฆษณา

๑๑.๑ คำกริยาวิเศษณ์คำเดียว

ตัวอย่าง ๑) แจกฟรี นาฬิการาคาดี ทุกครั้งชั่วโมง
 ข

(บางกอกเดลิโทม์ ๘ ธันวาคม ๒๕๒๐)

ฟรี เป็นหน่วยขยายในกริยาลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำกริยาวิเศษณ์

คำเดียว

๒) กระตะไฟฟ้าทรานดุงง เลียบปูบ ไซบี แสนสบาย
 ข

(ไทยรัฐ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๘)

แสน เป็นหน่วยขยายในกริยาลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำกริยาวิเศษณ์

คำเดียว

๑๑.๒ คำกริยาวิเศษณ์ ๒ คำ

ตัวอย่าง ในโลกนี้มีคัทสัน ๑๒๐ y เท่านั้นที่จับน้ำมันน้อยที่สุด
 ข

(ไทยรัฐ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘)

น้อยที่สุด เป็นหน่วยขยายในกริยาลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นคำกริยาวิเศษณ์

๒ คำ คือ น้อย กับ ที่สุด

๑๑.๓ สถานวลีลฐานะและกาลวลีลฐานะ

ตัวอย่าง ฮาร์กาวไปข้างหน้าอีกครึ่ง

ข

(ไทยรัฐ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘)

ข้างหน้าอีกครั้ง เป็นหน่วยขยายในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบเป็นสถานวลี
ลดฐานะ คือ ข้างหน้า และ กาลวลีลดฐานะ คือ อีกครั้ง

๑๑.๔ คำกริยาวิเศษณ์กับสถานวลีลดฐานะ

ตัวอย่าง บินสูง เพลิกเพลิน สู่อเมริกาเหนือ
ข

(ไทยรัฐ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๒๐)

สูง เพลิกเพลิน สู่อเมริกาเหนือ เป็นหน่วยขยายในกริยาวลี ซึ่งมีส่วนประกอบ
เป็นคำกริยาวิเศษณ์ ๒ คำ คือ สูง และ เพลิกเพลิน กับสถานวลีลดฐานะคือ สู่อเมริกา
เหนือ เรียงกันตามลำดับ

๑๑.๕ บุพบทวลีลดฐานะ

ตัวอย่าง ๑) ขณะที่ ความละเอียด
ข

(บางกอกเดลินิวส์ ๑๕ มกราคม ๒๕๑๕)

ขณะที่ ความละเอียด เป็นหน่วยขยายในกริยาวลีซึ่งมีส่วนประกอบเป็นบุพบทวลี
ลดฐานะ

๒) เก็บเกี่ยว กับ โซลเกน

(เดลินิวส์ ๑๘ มกราคม ๒๕๑๕)

กับ โซลเกน เป็นหน่วยขยายในกริยาวลีซึ่งมีส่วนประกอบเป็นบุพบทวลีลดฐานะ

อนึ่ง สถานวลี กาลวลี และบุพบทวลีต่างประกอบด้วยคำบุพบทกับนามวลี
นามวลีนั้นประกอบด้วยหน่วยหลัก หน่วยคุณศัพท์ หน่วยกำหนด หน่วยจำนวน และหน่วย
ลำดับที่ ซึ่งไต่กล่าวโดยละเอียดแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกล่าวซ้ำอีก

๑๒. ส่วนประกอบของอนุพจน์วิเศษณ์ (อว)

อนุพจน์วิเศษณ์ทั้งในภาษามาตรฐาน^๑ และภาษาโฆษณา หมายถึง อนุพจน์ที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายหน่วยแก่นในกริยาวลีและอนุพจน์นี้จะมีคำเชื่อมอนุพจน์ ว่า ให้ ปรากฏอยู่ข้างหน้า

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างส่วนประกอบของอนุพจน์วิเศษณ์ในกริยาวลีใน ภาษาโฆษณา

๑๒.๑ มีคำเชื่อมอนุพจน์ "ว่า"

ตัวอย่าง ชูบารุบีกหลักว่า "รถยนต์" ไม่ได้ตัดสินใจด้วยรูปโฉมเพียงอย่าง-
เดียว

(ลาวสยาม ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๒๑)

ว่า "รถยนต์" ไม่ได้ตัดสินใจด้วยรูปโฉมเพียงอย่างเดียว เป็นอนุพจน์วิเศษณ์ ในกริยาวลี ซึ่งมีคำเชื่อมอนุพจน์ "ว่า" นำหน้าอนุพจน์

๑๒.๒ มีคำเชื่อมอนุพจน์ "ให้"

ตัวอย่าง นักฟังเพลงทั่วโลกยกย่องให้ชั้นซุขเป็นหนึ่ง

(ไทยรัฐ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๑)

ให้ชั้นซุขเป็นหนึ่ง เป็นอนุพจน์วิเศษณ์ในกริยาวลี ซึ่งมีคำเชื่อมอนุพจน์ "ให้" นำหน้าอนุพจน์

---

^๑กิเรกชัย มหัทธนะสิน, "การศึกษากลุ่มประโยคในความเรียงภาษาไทย"

โครงสร้างของวลี

โครงสร้างของวลีที่จะกล่าวถึงมีดังนี้

๑. โครงสร้างของนามวลี
๒. โครงสร้างของกริยาวลี
๓. โครงสร้างของสถานวลี
๔. โครงสร้างของกาลวลี
๕. โครงสร้างของบุพบทวลี

๑. โครงสร้างของนามวลี

นามวลีในภาษาไทยนั้นมีโครงสร้างรวม ๑๕ แบบ เป็นแบบโครงสร้างที่เหมือนกับนามวลีในภาษามาตรฐาน ๗ แบบ และเป็นแบบโครงสร้างที่พบเพิ่ม ในภาษาไทย ๑๒ แบบ

โครงสร้างนามวลีในภาษาไทยที่เหมือนกับภาษามาตรฐาน ๗ แบบมี

ดังนี้

- ๑.๑ แบบ ด
- ๑.๒ แบบ ล ก
- ๑.๓ แบบ ล จ
- ๑.๔ แบบ ล ก
- ๑.๕ แบบ ล ค จ

ดูรายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างนามวลีในภาษามาตรฐานได้ในหนังสือ
โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์ ของ ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์, หน้า ๘๕ - ๘๗.

๑.๖ แบบ ล ก ขส

๑.๗ แบบ ล ขส

โครงสร้างนามวลีที่พบเพิ่ม ในภาษาโฆษณา มี ๑๒ แบบ ดังนี้

๑.๘ แบบ ล ค ลท ขส

๑.๙ แบบ ล ลท ขส

๑.๑๐ แบบ ล จ ขส

๑.๑๑ แบบ ล ก ขส

๑.๑๒ แบบ จ

๑.๑๓ แบบ จ ล

๑.๑๔ แบบ จ ค ล

๑.๑๕ แบบ จ ล ขส

๑.๑๖ แบบ จ ก ขส

๑.๑๗ แบบ ก จ

๑.๑๘ แบบ ลท ขส

๑.๑๙ แบบ ค

ต่อไปนี้จะ เป็นตัวอย่างแสดงโครงสร้างของนามวลีในภาษาโฆษณาแต่ละแบบ

๑.๑ แบบ ล

๑) หน่วยหลัก (ล) อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน

ตัวอย่าง พื้นฐานของความงามอยู่ที่ผิวของคุณ

ล

(เคลิวิวส์ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๑)

๒) หน่วยหลัก (ล) อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรง

ตัวอย่าง แสงทุกชนิดในจักรวาลคือพลังงานของโอเรียนท์โซลาร์ควอทซ์

ล

(ไทยรัฐ ๒ กรกฎาคม ๒๕๒๐)

ตัวอย่าง แหล่งน้ำ... เสมือนเส้นเลือดหล่อเลี้ยงชีวิต... | ทุกชีวิต
ด จ

(ไทยรัฐ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๐)

๒) หน่วยหลักและหน่วยจำนวน (ด จ) อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่
เป็นหน่วยนามเดี่ยว

ตัวอย่าง รอนดีวีพี | ๒๕ บาทเท่านั้น
ด จ

(ไทยรัฐ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๒๐)

๑.๔ แบบ ด ก

๑) หน่วยหลักและหน่วยกำหนด (ด ก) อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่
เป็นหน่วยประธาน

ตัวอย่าง กุหลาบ | นี้ ไม่มีหนาม
ด ก

(เดลินิวส์ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๘)

๒) หน่วยหลักและหน่วยกำหนด (ด ก) อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่
เป็นหน่วยกรรมตรง

ตัวอย่าง คาเนโบชาเขียวญี่ปุ่น - ชื่ององ กับแอร์สยามและรับ
รางวัล | อื่น
ด ก

(บ้านเมือง ๑๒ เมษายน ๒๕๑๘)

๑.๕ แบบ ด ก จ

๑) หน่วยหลัก หน่วยคุณศัพท์ และหน่วยจำนวน (ด ก จ) อยู่ใน
นามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน

ตัวอย่าง บริษัทเงินทุน|ชั้นนำ|๕ บริษัท รวมตัวกันเพิ่มความแข็งแกร่ง
 ล ก จ
 ในการบริหาร
 (เคลวินวิสต์ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๒๑)

๒) หน่วยหลัก หน่วยคุณศัพท์และหน่วยจำนวน (ล ก จ) อยู่ใน
 นามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรง

ตัวอย่าง SKF สูงาน|หนัก|ทุกชนิด
 ล ก จ
 (เคลวินวิสต์ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๒๑)

๓) หน่วยหลัก หน่วยคุณศัพท์และหน่วยจำนวน (ล ก จ) อยู่ใน
 นามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยนามเกี่ยว

ตัวอย่าง จอมพลัง|รุ่นใหม่|๒ เพลา
 ล ก จ
 (ดาวสยาม ๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑)

๑.๒ แบบ ล ก ขส

๑) หน่วยหลัก หน่วยคุณศัพท์และหน่วยขยายเสริม (ล ก ขส) อยู่ใน
 นามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน

ตัวอย่าง อุปกรณ์มาตรฐาน|สมบูรณ์แบบ|ในซูบารุ คือความพิเศษในรถอื่น ๆ
 ล ก ขส
 (เคลวินวิสต์ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘)

๒) หน่วยหลัก หน่วยคุณศัพท์และหน่วยขยายเสริม (ล ก ขส) อยู่ใน
 นามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรง

ตัวอย่าง วิทยาการเฉียบแหลมจากเบื้องหลังบันดาคาลาฟ|เฉียบคม|สู่เบื้องหน้า
 ล ก ขส
 (ไทยรัฐ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๒๑)

๑.๘ แบบ ล ลท ขส

๑) หน่วยหลัก หน่วยลำดับที่ และหน่วยขยายเสริม (ล ลท ขส)
 อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรง

ตัวอย่าง Carrier ผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศ | ชั้นหนึ่ง | ของโลก
 ล ลท ขส

(บ้านเมือง ๑๒ ตุลาคม ๒๕๒๑)

๒) หน่วยหลัก หน่วยลำดับที่ และหน่วยขยายเสริม (ล ลท ขส)
 อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยนามเกี่ยว

ตัวอย่าง อุบัติการณ์ | ครั้งแรก | ในเมืองไทย สยามจกหมายเหตุ
 ล ลท ขส

(มติชน ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๘)

๑.๑๐ แบบ ล จ ขส

๑) หน่วยหลัก หน่วยจำนวน และหน่วยขยายเสริม (ล จ ขส)
 อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน

ตัวอย่าง แสง | ทุกชนิด | ในจักรวาล คือ ผลงานของไอริเจนทีไฮดาร์ควอทซ์
 ล จ ขส

(ไทยรัฐ ๕ กรกฎาคม ๒๕๒๐)

๒) หน่วยหลัก และหน่วยขยายเสริม (ล ขส) อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่
 เป็นหน่วยนามเกี่ยว

ตัวอย่าง ทริพย์ | ในคืน
 ล ขส

(สยามรัฐ ๓ มิถุนายน ๒๕๒๐)

๑.๑๑ แบบ ล ก ชส

๑) หน่วยหลัก หน่วยกำหนดและหน่วยขยายเสริม (ล ก ชส)
อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตรง

ตัวอย่าง ไม่มีผู้หญิง | คนไทย | ในโลกปฏิเสธ... ความงาม
                ล   ก   ชส

(เสียงปรวงชน ๘ มกราคม ๒๕๒๐)

๑.๑๒ แบบ จ

๑) หน่วยจำนวน (จ) อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน

ตัวอย่าง ปากเดียว | ใช้ได้ ๓ ระบบ
                จ

(เคลวินีส ๑๓ ธันวาคม ๒๕๒๑)

๒) หน่วยจำนวน (จ) อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยนามเดี่ยว

ตัวอย่าง ๘๘ | ด้านเครื่อง
                จ

(เคลวินีส ๑๓ เมษายน ๒๕๒๐)

๑.๑๓ แบบ จ ล

๑) หน่วยจำนวน หน่วยหลัก (จ ล) อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็น
หน่วยประธาน

ตัวอย่าง สาม | ผู้ยิ่งใหญ่ | รวมอยู่ในปฏิมากรรม | คนตรีขึ้น | เดียวกัน
                จ   ล

(เคลวินีส ๒๒ สิงหาคม ๒๕๒๑)

๒) หน่วยจำนวน หน่วยหลัก (จ ล) อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็น
หน่วยกรรมตรง

ตัวอย่าง ชื่อชุมชนนี้แจก ๘ หมู่บ้านจรรยา
 จ ล
 (เฉลิมวิไล ๘ เมษายน ๒๕๑๘)

๑.๑๔ แบบ จ ค ล

๑) หน่วยจำนวน หน่วยคุณศัพท์ และหน่วยหลัก (จ ค ล) อยู่ใน
 นามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยนามเดี่ยว

ตัวอย่าง สาม สหาย ไฟโอเนียร์
 จ ค ล
 (สยามรัฐ ๒ ธันวาคม ๒๕๑๘)

๑.๑๕ แบบ จ ล ขส

๑) หน่วยจำนวน หน่วยหลัก และหน่วยขยายเสริม (จ ล ขส)
 ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน

ตัวอย่าง ๘๐ กว่าชีวิต หนุ่ม จาก กิน แคน ขุนพล เอลซิก สวม วิญญาณ ศิลปิน
 จ ล ขส
 (ไทยรัฐ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘)

๑.๑๖ แบบ จ ค ขส

๑) หน่วยจำนวน หน่วยคุณศัพท์ และหน่วยขยายเสริม
 (จ ค ขส) อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยนามเดี่ยว

ตัวอย่าง ๒๕ นกลีใหญ่ ใน ๒๐ ประเทศ
 จ ค ขส
 (บางกอกเคลิไทม์ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘)

๑.๑๓ แบบ ก จ

๑) หน่วยคุณศัพท์ และหน่วยจำนวน (ก จ) อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่
เป็นหน่วยประธาน

ตัวอย่าง พิเศษ ถึง ๓ ประการ คือ ของขวัญวันเกิดจากเราถึงคุณ
ก จ

(ไทยรัฐ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๒๐)

๒) หน่วยคุณศัพท์และหน่วยจำนวน (ก จ) อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่
เป็นหน่วยนามเคี้ยว

ตัวอย่าง ใหม่เอี่ยมอ่อง ทั้งกัน นิสสัน ๒ คัน ยอดทรหด
ก จ

(ไทยรัฐ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๑)

๑.๑๔ แบบ ลท ขส

๑) หน่วยลำดับที่และหน่วยขยายเสริม (ลท ขส) อยู่ในนามวลีที่
ทำหน้าที่เป็นหน่วยนามเคี้ยว

ตัวอย่าง ก้าวแรก ในชีวิต
ลท ขส

(บ้านเมือง ๒๕ เมษายน ๒๕๑๕)

๑.๑๕ แบบ ก

๑) หน่วยคุณศัพท์ (ก) อยู่ในนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน

ตัวอย่าง ใหม่ ๆ ก็เป็นสนิมได้
ก

(บ้านเมือง ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๑)

๒. โครงสร้างของกริยาวลี

กริยาวลีในภาษาไทยจะมีโครงสร้างรวม ๕ แบบ ซึ่งเป็นแบบโครงสร้างที่เหมือนกับภาษามาตรฐาน ๔ แบบ และเป็นโครงสร้างที่พบเพิ่ม ในภาษาไทย ๑ แบบ

โครงสร้างของกริยาวลีในภาษาไทยที่เหมือนกับภาษามาตรฐาน มี ๔ แบบ^๑ ดังนี้

- ๒.๑ แบบ ก
- ๒.๒ แบบ ก ข_๒
- ๒.๓ แบบ ก ข
- ๒.๔ แบบ ก ข_๒ ข
- ๒.๕ แบบ ก ข ข_๒
- ๒.๖ แบบ ข_๑ ก
- ๒.๗ แบบ ข_๑ ก ข_๒
- ๒.๘ แบบ ข_๑ ก ข ข_๒

โครงสร้างของกริยาวลีที่พบเพิ่ม ในภาษาไทยมี ๑ แบบ ดังนี้

- ๒.๙ แบบ ข ก

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างแสดงโครงสร้างของกริยาวลีในภาษาไทยแต่ละแบบ

๒.๑ แบบ ก

- ๑) หน่วยแก่น (ก) อยู่ในกริยาวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม

---

^๑ดูรายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างกริยาวลีในภาษามาตรฐานได้ในหนังสือ โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์ ของ ดร. วิจิตร ภาณุพงศ์, หน้า ๕๑ - ๕๓.

ตัวอย่าง กุ่ม แม่โขงยอดสุราของไทย
ก

(บางกอกเคลิใหม่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๐)

๒) หน่วยแก่น (ก) อยู่ในกริยาวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม

ตัวอย่าง ถ้าคุณเหงา เราก็เพื่อนเดินทางท่องเที่ยว
ก

(อาทิตย์ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๑)

๒.๒ แบบ ก ข_๒

๑) หน่วยแก่นและหน่วยช่วยกริยาหลังหน่วยแก่น (ก ข_๒) อยู่ในกริยาวลี
ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม

ตัวอย่าง กลับมาแล้ว จากเยอรมัน กลอสเตอร์ เบียร์ยอคนิยม
ก ข_๒

(เคลินิวส์ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๐)

๒.๓ แบบ ก ข

๑) หน่วยแก่นและหน่วยขยาย (ก ข) อยู่ในกริยาวลีที่ทำหน้าที่เป็น
หน่วยกรรม

ตัวอย่าง ขน ของ คลองแคว ชับเคลื่อนคึกคัก
ก ข

(บ้านเมือง ๘ สิงหาคม ๒๕๒๑)

๒) หน่วยแก่นและหน่วยขยาย (ก ข) ในกริยาวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วย
กรรม

ตัวอย่าง บ้านสครามิต สวย สนิใจ
ก ข

(สยามรัฐ ๓ มิถุนายน ๒๕๒๐)

๒.๘ แบบ ช_๑ ก ข ช_๒

๑) หน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วยแก่น หน่วยแก่น หน่วยขยาย และหน่วยช่วยกริยาหลังหน่วยแก่น (ช_๑ ก ข ช_๒) อยู่ในกริยาวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม

ตัวอย่าง ไกลอย่างนี้ไม่มีอีกแล้ว ไกลญาติ ไกลเพื่อน ไกลบริษัท
ช_๑ ก ข ช_๒

(บางกอกเคลิโหม ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๑)

๒.๙ แบบ ข ก

๑) หน่วยขยายและหน่วยแก่น (ข ก) อยู่ในกริยาวลีที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม

ตัวอย่าง ๑) กะทะไฟฟ้าทรานกยุง เสียบ ปั๊ โซ บับ แส น ส บาย
ข ก

(ไทยรัฐ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๘)

๒) ท้าย ชว นม อง คอง ตา นำ สว ม ไ แส น ถู ก ใจ รี นำ ไ ห ม
ข ก

(ไทยรัฐ ๒๒ กันยายน ๒๕๒๑)

๓. โครงสร้างของสถานวลี

สถานวลีในภาษาโฆษณาามีโครงสร้างรวม ๓ แบบ เป็นแบบโครงสร้างที่เหมือนสถานวลีในภาษามาคฐฐาน^๑ ๒ แบบ และเป็นแบบโครงสร้างที่ปรากฏเฉพาะใน

^๑คร. วิจิตรนั ภาณุพงศ์, โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์, หน้า ๘๓-

๘๔. กล่าวถึงการประกอบของสถานวลีว่าอาจจะประกอบด้วย

- ๑. คำบุพบทคำเดียวกับนามวลี
- ๒. คำบุพบท ๒ คำ กับนามวลี
- ๓. คำบุพบท ๓ คำ กับนามวลี
- ๔. คำบุพบท ๒ คำ เรียงกัน

ภาษาโฆษณา ๑ แบบ

โครงสร้างสถานีในภาษาโฆษณาที่เหมือนกับภาษามาตรฐาน ๒ แบบ คือ

๓.๑ แบบ บ ล

๓.๒ แบบ บ บ

โครงสร้างสถานีที่พบเพิ่ม ในภาษาโฆษณามี ๑ แบบ คือ

๓.๓ แบบ บ ล กน

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างแสดงโครงสร้างของสถานีในภาษาโฆษณา

๓.๑ แบบ บ ล

ตัวอย่าง ๑) ไปเรียนภาษาอังกฤษในประเทศอังกฤษ โดยสายการบิน
อังกฤษ ในราคาตั้งแต่ ^{แปด} ๓๐,๕๐๐ ^ด บาท เท่านั้น

(ไทยรัฐ ๗ ธันวาคม ๒๕๒๑)

๒) "เบอร์แท็กนี้" ดำโพงปฏิวติ "กินซาก" ในโลกเสียง
บ ล

(เคลิวิสต์ ๗ ธันวาคม ๒๕๒๑)

๓.๒ แบบ บ บ

ตัวอย่าง ก้าวอย่างรวดเร็ว อินเทอร์เน็ต ก้าวไปข้างหน้า
บ บ
ช่วยความมั่นคง

(ดาวสยาม ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๑)

๓.๓ แบบ บ ล กน

ตัวอย่าง ๑) แปลกใหม่กะที่เนื้อนุ่มอร่อยได้จากหม้อ ใบนี้
บ ล กน

(บ้านเมือง ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๘)

๒) ใน|โลก|นี้ มีคัทสัน ๑boy เท่านั้น ที่จับน้ำมันน้อยที่สุด
บ ล กน

(ไทยรัฐ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

๔. โครงสร้างของกาลวลี

กาลวลีในภาษาโฆษณา มีโครงสร้างรวม ๒ แบบ คือ

๔.๑ แบบ บ ล

๔.๒ แบบ บ จ

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างแสดงโครงสร้างกาลวลีในภาษาโฆษณา

๑คร วิจินต์ ภาคพงศ์, โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์, หน้า ๕๔-

๕๖. กล่าวว่ กาลวลีอาจประกอบด้วยอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

- ๑. คำบอกเวลา ๑, ๒ หรือ ๓ คำ
- ๒. คำบอกเวลา (๑, ๒ หรือ ๓ คำ) กับคำบอกกำหนดเสียงตรีและจัตุวา
- ๓. คำบอกเวลา (๑, ๒ หรือ ๓ คำ) กับวลีตายตัวเช่นที่แล้ว, ที่จะถึง
- ๔. คำบอกเวลา (๑ หรือ ๒ คำ) คำจำนวนนับ คำบอกเวลา (๑ หรือ ๒ คำ)
- ๕. คำบอกเวลา (๑ หรือ ๒ คำ) กับคำลำดับที่
- ๖. คำบอกเวลา (๑ คำ) คำจำนวนนับ คำบอกเวลา (๒ คำ) คำบอกกำหนดเสียงตรีและจัตุวา
- ๗. คำบอกเวลา (๑ คำ) คำจำนวนนับ คำบอกเวลา (๑ คำ) วลีตายตัวคือที่แล้ว
- ๘. คำหน้าจำนวนกับคำบอกเวลา
- ๙. คำหน้าจำนวน คำจำนวนนับ คำบอกเวลา
- ๑๐. คำหน้าจำนวน คำจำนวนนับ คำบอกเวลา คำหลังจำนวน
- ๑๑. คำหน้าจำนวน คำบอกเวลา คำลำดับที่

๔.๑ แบบ บ ล

ตัวอย่าง ใน | เสี้ยว | วินาที | วิกฤต | เบรค | วอลโว่ | หยุด | โกสไนท์ | ชีวิต | ปลอดภัย
 บ ล

(บ้านเมือง ๕ กรกฎาคม ๒๕๑๕)

๔.๒ แบบ บ จ

ตัวอย่าง ลก | ใ้ | ถึง | ๑๐ | นิ้ว | ใน | ครั้ง | เดียว
 บ จ

(เคลิวิสต์ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

๕. โครงสร้างของบุพพทวลี

บุพพทวลีทั้งในภาษามาตรฐานและภาษาโฆษณาจะมีโครงสร้างรวม

๔ แบบ ดังนี้

๕.๑ แบบ บ ล๕.๒ แบบ บ ล ค๕.๓ แบบ บ ล ลท๕.๔ แบบ บ ล จ

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างแสดงโครงสร้างของบุพพทวลีในภาษาโฆษณา

๕.๑ แบบ บ ล

ตัวอย่าง ตรวจ | เช็ค | ฟรี | เพื่อ | ความ | ปลอดภัย | เมื่อ | คุณ | เปลี่ยน | น้ำมัน | เครื่อง
 บ ล

(บางกอกเคลิใหม่ ๑ เมษายน ๒๕๑๕)

๕.๒ แบบ บ ล ค

ตัวอย่าง บิน | โก | เรียน | สู่ | สหรัฐ | ฯ | ด้วย | ทาง | สาย | ใหม่
 บ ล ค

(ดาวสยาม ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๕)

